

BESLUT
2011-10-31

Dnr: 2011-03491

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 25 maj 2011

Saken

Återkrav av studiemedel på grund av
minskad studieomfattning

Nämndens beslut

Nämnden beslutar att återkrav inte ska ske.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN sökte och beviljades heltidsstudiemedel under 20 veckor (vecka 2 – 21) vårterminen 2011. NN skulle enligt ansökan läsa 75 procent av heltid vid folkhögskola A vecka 2 – 21 och halvtid vid folkhögskola B vecka 6 – 20).

CSN ändrade den 8 februari 2011 beviljningen till studiemedel 75 procent av heltid, sedan NN anmält att hon istället för kursen vid folkhögskola A skulle läsa en kurs på halvtid vid folkhögskola C vecka 2 – 21.

CSN ändrade den 14 februari 2011 beviljningen till heltid, sedan NN anmält att hon även läser halvtid på folkhögskola D vecka 2 – 21.

CSN ändrade den 5 april 2011 beviljningen till 17 veckor (vecka 5 – 21) och 75 procent av heltid och beslutade att återkräva 4 630 kronor som betalats ut för mycket. Beslutet grundades på att folkhögskola C rapporterat två kurser, båda på kvartsfart vecka 5 – 21, folkhögskola D rapporterat en kurs på kvartsfart vecka 7 – 21 och folkhögskola B rapporterat en kurs på kvartsfart vecka 6 – 20.

NN överklagade den 29 april 2011 beslutet och anförde i huvudsak att fyra kurser om 25 procent tillsammans är 100 procent och ger henne rätt till studiemedel för heltid.

CSN skickade den 4 maj 2011 en skrivelse till NN och gav henne tillfälle att yttra sig över uppgiften från folkhögskola D att hon avbrutit sina studier där den 27 april 2011.

CSN överlämnade den 6 maj 2011 överklagandet till överklagandenämnden.

CSN beslutade den 25 maj 2011 att fortfarande bevilja studiemedel för 17 veckor och 75 procent av heltid.

Överklagandenämnden avslog den 1 juni 2011 överklagandet av det beslut som CSN fattat den 5 april 2011.

NN överklagade den 12 juni 2011 det beslut som CSN fattat den 25 maj 2011 och framhöll att hon läst 100 procent vecka 6 – 7.

CSN ändrade den 8 juli 2011 beviljningen till studiemedel för halvtid vecka 5, 75 procent vecka 6, heltid vecka 7 – 16, 75 procent vecka 17 – 20 och halvtid vecka 21. Återkravsbeloppet sattes ner till 516 kronor.

CSN överlämnade det nya överklagandet den 11 juli 2011 och inkom den 12 september och den 21 september 2011 med yttranden. CSN anförde i huvudsak följande. CSN anser att beslutet den 8 juli 2011 i huvudsak är korrekt. NN har begärt studiemedel för den specifika studietakt hon har studerat varje vecka. CSN anser att begreppet "klart avgränsningsbara utbildningsavsnitt med olika studietakt", i avsaknad av närmare förtydliganden, måste tolkas i sin vidaste bemärkelse. CSN anser därför att det i ärendet är fråga om klart avgränsningsbara utbildningsavsnitt med olika studietakt.

Författningsbestämmelser

Av 3 kap. 11 § studiestödslagen (1999:1395) framgår att studiemedel för heltid lämnas vid studier på heltid, att studiemedel för 75 procent av heltid lämnas vid studier på minst 75 procent men mindre än 100 procent av heltid och att studiemedel för halvtid lämnas vid studier på minst halvtid men mindre än 75 procent av heltid.

Enligt 5 kap. 1 § studiestödslagen ska det som betalats ut för mycket krävas tillbaka, om någon genom oriktiga uppgifter eller genom att inte fullgöra sin uppgifts- och anmälningsskyldighet eller på något annat sätt har orsakat att studiehjälp eller studiemedel lämnats felaktigt eller med för högt belopp. Detsamma gäller om någon på annat sätt fått studiestöd felaktigt eller med för högt belopp och insett eller borde ha insett detta. Om det finns synnerliga skäl, får ett krav på återbetalning helt eller delvis efterges.

Enligt 3 kap. 3 § CSNFS 2001:1 beräknas studietakten genom att studieomfattningen under en hel studieperiod ställs i relation till antalet veckor under samma tidsperiod. Om studier bedrivs vid olika utbildningar samtidigt (parallella studier), görs motsvarande beräkning av studietakten genom att den sammanlagda studieomfattningen ställs i relation till den totala studieperiodens längd.

Av 3 kap. 4 § CSNFS 2001:1 framgår att om studierna bedrivs med olika studietakt under skilda delar av en studieperiod, lämnas studiemedel utifrån den genomsnittliga studietakten. Studiemedel kan dock lämnas för olika studietakt under skilda delar av en studieperiod, om

1. den studerande begär det, och
2. det gäller klart avgränsningsbara utbildningsavsnitt med olika studietakt.

Nämndens bedömning

Överklagandenämnden har i sin tillämpning av reglerna om studietakt i 3 kap. 3 och 4 §§ CSNFS 2001:1 inte ansett att olika utbildningsavsnitt är klart avgränsningsbara när kurser överlappar varandra. Har det däremot funnits klart avgränsningsbara utbildningsavsnitt och en uppdelning varit till fördel för den studerande har nämndens kansli i många fall tagit kontakt med den studerande och gett honom eller henne tillfälle att begära en uppdelning.

CSN har nu gjort en helt annan tolkning av bestämmelsen, där i stort sett varje form av uppdelning blir tillåten, men bara om den enskilde har kunskapen eller turen att begära det. Något stöd för att en sådan tolkning varit avsedd har inte redovisats. Inte heller har framkommit några andra skäl att ändra praxis. Det var därför fel av CSN att dela upp terminen i veckoavsnitt på det sätt som gjordes den 8 juli 2011.

NN:s studier på fyra kurser vid tre olika folkhögskolor utgjorde vid en genomsnittsberäkning cirka 94 procent av heltid. Efter kursavbrottet den 27 april 2011 sjönk den genomsnittliga studietakten till cirka 72 procent av heltid. NN skulle således rätteligen ha fått studiemedel för 75 procent av heltid vecka 5 – 17 och för halvtid vecka 18 – 21.

CSN:s beslut den 8 juli 2011 att bevilja studiemedel med för höga belopp ett antal veckor under vårterminen är ett sådant gynnande förvaltningsbeslut som får ändras bara om ändrade förhållanden föranleder det. Några sådana ändrade förhållanden har inte framkommit. NN har i och för sig rätt till ytterligare studiemedel för vecka 5, men den höjningen kan kvittas mot återkravet av det som betalats ut för mycket för vecka 21. Sammantaget blir bedömningen att ska återkrav inte ske.

Mats Törnered

Stefan Öberg

Beslut har fattats av Bertil Ekholm, ordförande, Mats Törnered, direktör, ledamöterna Märta Byfors, Marie-Louise Holmberg, Margareta Lindhagen, Ulrika Lindmark och Christian Sjöstrand samt ersättaren Anita Enocksson.

Föredragande: Stefan Öberg

Kopia till CSN